

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Leto XXXIV.

Celovec, 6. avgusta 1915.

Št. 53.

Boj za Ivangorod.

V juliju ujetih 527 ruskih častnikov in 126.311 mož. Uplenjenih 60 topov in 202 strojne puške.

Rusi so postavili nasproti zmagovitim zavezniškim armadam, prodirajočim proti črti Lublin-Cholm, svoje glavne sile, ki se trdovratno borijo. Našim in nemškimi četami pa se je posrečilo prodreti rusko črto in tako prisiliti Ruse, da se umikajo. Nemci so vrgli sovražnika 1. avgusta južno-zapadno od Dubienke, južno od Cholma in Leszne. Severno od Lublina so naše čete odbile močne protisunke in so nadaljevale svoj napad. Avstro-ogrsko čete so si priborile pot do Novo-Aleksandrije, ki leži kakih 12 kilometrov pred starim utrdbenim pasom Ivangoroda. Dočim se na vzhodnem bregu Visle in pri Lublinu sovražnik še upira, se je dalje proti vzhodu začel umikati. Nemški polki so predpoldne 1. avgusta korakali skozi mesto Cholm.

Tudi naslednji dan so bili boji enako besni in uspešni. Sovražnik je bil na celi črti pritiskan in je bila njegova bojna črta pri Leszni in severno-zapadno od Cholma zopet prodrti, nakar se je sovražnik dne 3. avgusta zjutraj skoro povsod umaknil iz utrjenih postojank proti severu. Naše čete ga zasledujejo. Leszna je zavzeta. Leszna leži približno na sredi med Lublinom in Cholmom in sicer severno od železniške proge. S tem je Rusom umikanje zelo otežkočeno, ker imajo na razpolago le še železnico na Brest-Litovsk.

Z napredovanjem na tej črti in z operacijami od zapada in severozapada se vedno bolj zožuje polkrog okoli trdnjave Ivangorod.

Severnovzhodno od Ivangoroda so nemške čete, ki so vdrle na vzhodni breg, iztrgale Rusom važno opirališče.

Stari pas utrdb pri Ivangorodu je blizu mesta in mostov čez Vislo, ker še tedaj, ko so ga zgradili, niso poznali topov novega sistema, ki streljajo na veliko daljavo. Zato so Rusi v začetku

vojne zgradili nov pas utrdb, ki so ga naše čete 1. avgusta v široki fronti prodrle in veliko število njegovih opirališč zavzele. Od jugovzhoda se bližajo naše čete, ki so zavzele Novo Aleksandrijo. Pod vtisom 1. avgusta od naših čet priborjene zmage so Rusi pomaknili svojo bojno črto po večini nazaj proti utrdbenemu pasu. Tako se vedno bolj bliža usoda trdnjave Ivangorod.

Italijansko bojišče.

Manjši boji ob meji na Tirolskem in Koroškem so bili za nas uspešni. Pri Castell Tesino so naši napadli dve sovražni kompaniji in jim prizadeli velike izgube. Berzaljeri so napadli naše postojanke nasproti Hoher Trieb (višina ob meji vzhodno od Plöcken) in mestoma vdrli celo v našo črto. Naše rezerve so jih pa vrgle nazaj v jurišu; zlasti naša artiljerija je prizadela sovražniku hude izgube.

Na primorski bojni črti je razen artiljerijskega boja in manjših sovražnih napadalnih poizkusov od ozemlja pri Krnu do vstevši goriških predmostnih utrdb 1. in 2. t. m. vladal popoln mir.

Rob planote pri Polaču so dne 2. t. m. napadle nove močne italijanske sile. Petkrat je naskočil sovražnik našo infanterijo, ki je vzhodno od vasi in na Monte dei sei Busi junaško vzdržala. Vsakokrat so trdovratni branitelji po hudih bojih odbili napad. Italijani so imeli velike izgube. Nadaljni oddelki, ki so se zbrali za nov napad, so bili od naše artiljerije nenadno napadeni in razkropljeni. Med temi boji je sovražnik hudo obstreljeval s topovi druge odseke planote.

Ob koroški meji je poizkusil sovražnik v varstvu goste megle naskok proti Cellonkofelu (vzhodno od Plöcken); njegov poizkus se je popolnoma ponesrečil. Sicer na tej fronti ni nič novega.

V ozemlju Monte Cristallo je zadela ena naših oficirskih patrolj na kakih 60 mož močen sovražni oddelek. Sovražnik je po kratkem boju izgubil 29 mož.

Druga bojišča.

Belova armada je na severnovzhodnem bojišču zavzela Mitavo in pri tem ujela 500 Rusov.

V smeri proti Lomzi so Nemci napredovali in ujeli okoli 3000 Rusov. Sicer so bili na črti ob reki Narew in pred Varšavo le manjši, za Nemce ugodni boji.

Generaloberstu von Woyrsch podrejene avstro-ogrsko čete generala Köves so zapadno od Ivangoroda ujele 2300 Rusov in uplenile 32 topov, med njimi 21 težkih in dva možnarja.

Na Francoskem so Nemci v Argonih zavzeli nekaj sovražnih okopov in pri tem zajeli 60 ujetnikov. Pri nekem bajonetnem napadu so ujeli 4 častnike in 163 mož.

Na južnozpadni črti mir.

Z južnozpadnega bojišča se nam piše z dne 1. t. m. V zadnjem tednu je Italijan precej pogosto obstreljeval Gorico, posebno poslopja okoli Travnika, tudi v našo menažo je ondan priletel kos granate in nadomestil v kavi manjkajoči sladkor. Kako se je Italijanu godilo, itak veste. Sedaj je nastopil mir, kot ga še ne pomnim na tej fronti. Samo posamezni patroljni streli nas spominjajo na to, kje da smo. Zato pa sedaj bolj delajo lopate.

Cesar našim junakom.

Mojim proti Italiji se borečim bojnim silam!

Že tedne stojite, Moji vrli, ki prihajate iz vseh delov monarhije, v težkem boju proti sovražniku, ki Vas po številu daleč nadkrijuje.

Podlistek.

Miloščina.

Povest, poljski spisal Valerij Lozinski. (Prevel Podravski.)
(Konec.)

„Nisem se hvalil s tem nikdar, pa tudi sedaj ne mislite, da pretiravam. Toda to, kar se je nabralo polagoma, sem zamenjal za trde srebrnjake.“
„Za trde srebrnjake!“ zakriče vnovič vsi naenkrat.

Starec se je vnovič nasmehnil ter si segel z roko v nedrije.

„Človek nima doma dobrega shranila, vrhu tega pa sem se tudi bal, da se ne bi kdo polastil prihranjene svotice. Torej sem zanesel denar grajščaku in ga dal njemu shraniti.“

„Čudno, mi pa nismo vedeli o tem ničesar,“ je zaklicala ena izmed svakinj tēr se z obema rokama prijala za glavo.

Vasil, ne zmenivši se za to, je nadaljeval:

„Denar je ležal doslej pri grajščaku, toda sedaj pravijo, da je grajščak namenjen odpotovati za celo leto za mejo in je dolga pot zanj lahko nevarna. Nihče ne ve, kaj bi se mu utegnilo pripetiti. Torej ko sem stopil danes k njemu, mi je ta vrnil denar.“

Po teh besedah izvleče Vasil iz nedrij precejšno vrečico, povezano z motvozom in zapečateni z voskom.

Vsakdo je stegnil roko, hoteč potipati zaželjeni zaklad; ena od svakinj je celo svoj nos zarila vanj, ker bi bila rada ovohala cekine.

Novci v vrečici so lepo žvenkljali in kdor se je vrečice dotaknil, je zares otipal same srebrnjake.

Vasil pa je dejal čez nekaj časa:

„Posestvo, živino in vse gospodarstvo sem razdelil med otroke, toda denar sem si prihranil do smrti in šele na smrtni postelji ga podarim onemu, ki mi bo najbolje postregel.“

„Med tem,“ je prosil, obrnivši se k županu, „naj ta vrečica leži shranjena pri občini in kadar Bog pošlje človeku smrt, pa hočem sporočiti, kako se naj razdeli denar.“

In kakor je želel, tako se je tudi zgodilo. Župan in svetnika so vzeli denar in ga nesli shraniti in šele ob uri svoje smrti ima starec sporočiti, kaj se ima zgoditi z njim.

Toda treba je bilo videti, kako se je življenje starca odslej izpremenilo. Vrnil se je njegov nekdanji ugled v občini, povečalo se spoštovanje sorodnikov in znancev, oživela ljubezen otrok.

Svakinji sta tekmovali druga z drugo, da bi bolje postregli staremu in se mu po možnosti prikupili.

Nedostajalo mu je samo tičjega mleka, tako so si vsi prizadevali postreči mu. Sleherni se je nadejal, da ga starec ne pozabi, ko bo razdajal svoj zaklad.

Na ta način je preteklo deset let, ko je končno Vasil Pandura zbolel na smrt. Sedaj so so se zbrali vsi okrog njegove postelje ter mu stregli po dnevu in po noči kolikor mogoče z največjo skrbjo.

Toda gorje! Bolezen je bila smrtna. Starec je poslal po duhovnika, toda komaj je prejel odvezo in sveto obhajilo, je zaprl oči na veke. Duhovniku pa je povedal, kaj je ukrenil z onim zakladom. Ni bilo pa znano, čemu je duhovnik vse to zamolčal dotlej, dokler se ni izvršil pogreb.

Takoj drugi dan so se zbrali vsi oni, ki so bili navzoči takrat, ko je starec prinesel med nje svoj zaklad. Župan je prinesel s seboj zapečateni vrečico, da jo izroči onemu, komur jo je umirajoči starec namenil.

Med tem dospe duhovnik.

„Moji dragi!“ reče resno in svečano. „Vasil, ko je umiral, mi je naročil, naj vas zahvalim za vse, kar ste mu doprinesli dobrega proti koncu življenja. Osladili ste mu in olajšali zadnje dneve, in Bog vam to gotovo obilno povrne. A to tem gotovejše, ker ste storili vse iz gole ljubezni, ne pa iz dobičkaželjnosti.“

„Kajpada, kajpada, gospod župnik, kdo bi neki mislil na kakšno vračilo!“

„Dobro, moji dragi!“ nadaljuje duhovnik. „Veste sami, da sleherni dobro delo ostane pri Bogu brez pomena, ako ne izvira iz čistega poštenja in pobožnosti duha, marveč če je oprto na dobičkaželjnost.“

„Mar nismo kristjani, da tega ne bi vedeli,“ odvrnejo vsi ter se župniku nizko priklonijo.

„Zahvalite torej Boga, da Vasil Pandura ni zapustil kakega premoženja, kajti drugače padel bi na vas sum, ki bi vam pobral vso zaslugo.“

„Kako, Vasil ni zapustil nikakega premoženja?“ se oglasi ena izmed svakinj, nezmožna, premagovati se dalje.

Voditelji in moštva vseh činov, stari možje in mladi borilci, tekmujejo v smrtno-pogumni hrabrosti. Na gorskih vrhah, v težavnem kraškem ozemlju in na morju izvršujete čine, vredne Vaših prednikov, ki so se borili proti istemu sovražniku in ga premagali.

Upropastili ste njegovo blodno misel, da bo s svojimi v boj pripeljanimi masami lahko vdrl v našo ljubljeno domovino.

Še Vas čaka še marsikaj hudega.

Ako pa storijo take izvrstne, odlično poveljane čete, prožete pravega oduševljenja, vse, kar le premorejo, potem bo tudi najtežja naloga premagana Vam na čast in v blagor očetnjavi.

Hvaležnega srca se spominjam Vaših izbornih vojnih činov, občudujoč zre domovina na svoje junaške sinove na kopnem in na morju, polna zaupanja se ozira na Vas, zvesto stražo na jugozapadu.

Na Dunaju, 29. julija 1915.

Franc Jožef I. r.

Nadvojvoda Evgen odlikovan.

Dunaj, 31. julija. (Kor. urad.) Iz vojnega časnikaškega stana:

Nj. c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je premlotljivo izvolilo izdati sledeče lastnoročno pismo na poveljnika južnozpadne fronte Nj. c. in kr. Visokost najprečastitega prevzvišenega gospoda generalobersta nadvojvoda Evgena istočasno z armadnim brodovnim poveljem:

Ljubi gospod stričnik nadvojvoda Evgen!

Izročam Vam ljubemu Svoje armadno in brodovno povelje z današnjega dne ter Vam, s slavo venčanemu voditelju proti Italiji se borečih junakov, podeljujem vojaški zaslužni križec I. razreda z vojno dekoracijo.

Kakor ste povsem opravičili zaupanje, s katerim sem Vam izročil poveljstvo nad vsemi hrabriimi bojevniki, tako se Vam je tudi posrečilo si zasigurati brezpogojno vdanost Svojih podložnih.

Tako smotreno vodstvo jamči skupno z odličnimi četami z božjo pomočjo za konečni uspeh. Na Dunaju, 29. julija 1915.

Franc Jožef I. r.

Čestitka nadvojvode Friderika.

Iz vojnega časnikaškega stana poročajo: Vrhovni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je poslal zapovedniku na jugozapadni fronti generaloberst nadvojvodi Evgenu naslednjo brzojavno čestitko:

S ponosnim veseljem zasliši vsa armada in mornarica našega najvišjega vojnega gospoda milostljive besede zvesti straži na jugozapadu. Ginenega srca čestitam celokupnim, proti Italiji se borečim vojnim silam k temu najvišjemu priznanju njihovih občudovanja vrednih činov ter se iskreno veselim, ko vidim, da so bile odlične zasluge Vaše c. in kr. Visokosti kot zmagoslavne voditelja hrabrih junakov, poplačane z najmilostljivejšo podelitvijo vojaškega zaslužnega križa I. razreda z vojno dekoracijo.

Dne 30. julija 1915.

Feldmaršal nadvojvoda Friderik I. r.

Namesto odgovora vzame župnik od župana vrečico, odtrga pečat in iz vrečice se je vsipala množica nekkih okroglih ploščic. Bili so to davni znakovi rabote, katere je delil nadzornik onim, ki so jo opravili.

„Zahvalite Boga!“ zakliče duhovnik slovesno, „da ta kositer nima cene, da to ni zlato, da si tako ohranite dobra dela, ki so še več vredna za dušo ter veljajo pri Bogu več, nego vse zlato sveta.“

In duhovnik je govoril še dolgo in tako pametno, da so se vsi zjokali, zlasti še otroci pokojnika. Iz globočine srca so hvalili Boga, da za čast in ljubezen do očeta ni padlo na nje pozemeljsko plačilo, marveč da jim je ostala nada na boljšo in vstrajnejšo nagrado.

Župan in sorodniki so si takoj domislili, da je grajščak dal nalašč Vasilu to vrečico z znakovi, da na ta način pride v okom trpljenju in nezgodi starčevi.

Našim p. n. naročnikom.

Vse cenjene naročnike prosimo, da ostanejo zvesti »Miru« tudi v drugi polovici I. 1915. Koroški Slovenci, zavzemite se za svoje glasilo bolj kakor dosedaj! — Z naročnino zaostale naročnike vljudno prosimo, da čimprej storijo svojo dolžnost. List stane mnogo in se morajo stroški zanj redno plačevati.

Uredništvo in upravništvo.

Varšava.

Vojni časnikarski stan, 30. julija. Z navadnimi grdimi sredstvi deluje ruska birokracija, ki se boji padca Varšave, da bi centralni sili v oče poljskega naroda osumila in istega nahujkala k sovraštvu in upor zoper zmagoviti armadi avstro-ogrsko in nemško. Med veliko lažmi, ki jih pri tem od ruske strani širijo o nameravanih ukrepih trdosti, krivice, celo grozovitosti proti poljskemu narodu od strani zaveznikov, je tudi ta, da se bo mestu Varšavi po zavzetju naložila velika kontribucija v denarju.

Zavezniki, ki nimajo niti najmanjšega poudara, da ne bi zaupali mirnim prebivalcem, marveč so prepričani, da bo večina prebivalstva občutila prihod zaveznikov kot odrešitev, hočejo vkorakati v Varšavo kot iskreno pozdravljeni osvoboditelji in si pridobiti simpatije poljskega naroda. Da pri takih razmerah zavezniki ne nameravajo naložiti mestu Varšavi vojne kontribucije, ki bi jo vendar prebivalstvo občutilo kot krivično trdost, je jasno kot beli dan. Da bi takšen čin hudo škodoval medsebojnemu prijateljstvu in spoštovanju, pač ni treba še posebej poudarjati.

Z najslabšimi sloji ljudstva v neprestani uradni zvezi stoječa Ochrana, ki ima tako prakso v prirejanju pogromov, je v Varšavi pridno pri delu, da organizira tamošnje druhal z denarjem in z drugimi sredstvi za poulični boj, ki bi ga začeli iz zasede na ukorakajoče čete; tako hočejo mirno prebivalstvo zaplesti v poulični boj in prisiliti čete zaveznikov k represalijam. S temi od njih uprizorjenimi nemiri in nasilstvi in tem seveda sledečimi protiodredbami, ki bi v takem slučaju lahko zadele nedolžno mesto in mirno prebivalstvo, hočejo ruski mogotci prisiliti poljsko ljudstvo, da zavzame nasproti zaveznikom sovražno stališče.

Zlodejev načrt je, ki se tu razkriva, da bi se s pomočjo varšavske poulične druhal na umeten način zapečatila usoda Varšave, takšna kakor je doletela mesto Loewen v Belgiji, in bi se na ta način lahko pridigovalo poljskemu narodu nespravljivo sovraštvo zoper sili dvozveze.

Krakov, 2. avgusta. „Glas Narodu“ poroča: Srbski, francoski in belgijski konzul so že zapustili Varšavo. Zastopnika Srbije in Belgije sta izročila zastopstvo interesov svojih rojakov ameriškemu konzulu, francoski zastopnik norveškemu konzulu. Policijska pisarna je ustavila svoje delovanje in dovolilne liste za odhod daje vojaška oblast. Pošta ekspedira le še pisma, odpošiljanje časnikov je ustavljeno. Prebivalstvo nakupuje v velikih množinah živila, tako da več reči primanjkuje, zlasti sladkorja, špirta in petroleja. Tudi sodišča so ustavila svoje delovanje. Vsa letovišča v okolici Varšave so izpraznjena.

Slovenski fantje v trdnjavah ob koroški meji.

Na bojišču, 24. julija.

„Slov. Narod“ je objavil sledeče poročilo slovenskih fantov: ... Naš „ubiti lonec“ Vam že dolgo ni poslal nobenega poročila. Tem krepkejše Vas danes pozdravljam v imenu vseh slovenskih fantov, ki se borimo tu na koroški meji za milo domovino proti večnemu sovragu našega naroda. Čez par dni bo minulo že dva meseca, kar smo poslali iz naših topov Italijanu prvi krst. Vemo, in po lastnih izkušnjah radi verjamemo, da takih litih muh nikakor ni bil vesel. Prišel se je utrjevati in zidati močna zidovja po vrhovih skalnatih gor. Pa kar je revež čez noč naredil, to smo mu mi čez dan razbili. Hotel je pa tudi on poskusiti srečo. Po preteku enega tedna so že brenčale 28 cm sovražne krogle proti našim utrdbam na Naborjetu in Predilu. Šteli smo pred nami brenčeče krogle in par sekund nato smo čuli močni „puf“. Tako pa ni prišla samo ena, ampak na sto in sto.

Kmalu bo spolnil drugi tisoč krogelj, poslanih na Naborjet, toda navzlic temu še ni prišel niti meter dalje in tudi upamo, da dokler bo branila slovenska kri zemljo, katera je naša, tudi ne bo. Zadnjega junija je postavil novo baterijo, ki je imela menda nalogo streljati na našo infanterijo.

drugega uspeha ni mogel Italijan doseči, ker ni imel časa. Zapazili smo baterijo in par minut nato je prejela od nas nekaj ekrazitnih granat za plačilo. Baterija je bila uničena. Žalostni so pobirali polentarji ponoči ostanke razbitih topov, katere so menda poslali kralju v dar kot prvi uspeh, ki so ga dosegli tu. Odslej je bilo zopet par dni mirno. Sovražnik je sprevidel, da na infanterijo pod nobenim pogojem ne pustimo streljati, zato si je pa zbral cilj, katerega

brez ovire in na lastno škodo seveda neprenehoma obstreljuje — poravnati hoče gore in zasuti Rabeljsko jezero. Gore podirati z granatami se je pa neka baterija le naveličala in pričela granate pošiljati kar v dolino in po vrsti drugo za drugo.

Komaj smo zvedeli za ta čin sovražne baterije, so že dobile vse baterije po vrst povelje, se maščevati in oddati „salve“ na sovražnika. Zbegani so letali polentarji sem in tja in se skrivali kot nekdanji Adam v rajju. Pa kakor že Adam ni utekel zasluženi kazni, tako tudi polentar ni, kamor je počepnil, tam je dobil plačilo, katerega se pa marsikateri ni mogel dolgo veseliti. Granate naše baterije so se zarile v zemljo, iz katere se je dvigal čudno črn dim. Slišali smo tudi eksplozicijo, gotovo je uničila naša granata ročno skladišče za municijo. Italijanskih baterij je vedno več. Streljajo pa vedno z enim in istim uspehom na našo stran. Navadili smo se jih tako, da sprejmemo vsako granato s harmonko... Polna srdu se zaleti v skalovje, kjer se razbije. Par trenutkov je zopet tiho, samo odmev razbite granate tuli nazaj na sovražna tla ves žalosten in pobit s svarilnimi besedami: Italijani, andemo a casa! — S pozdravom: Leopold Legat, ognjičar; Josip Prihavec, četovodja; Vincenc Vrankar, desetnik; Viljem Čavdek, predmojster, Jakob Ulčar, topničar.

Raznoterosti iz vojne.

Mobilizacija v Sibiriji.

Ženeva. „Herald“ objavlja brzojavko iz Petrograda, po kateri je v generalni guberniji Amur, izvzemši okraj Sahalin, in v generalnih gubernijah Irkutsk in Tomsk odredil car za 28. julija z ukazom generalno mobilizacijo. Za gubernijo Tobolsk izide ista odredba poznejši čas.

Libija.

Lugano, 3. avgusta. Včerajšnji ministrski svet je sklenil zvišati libijske posadke za šest bataljonov.

Italija in Turčija.

Berolin. Iz Genue je došel v Lugano neki Švicar, ki je prinesel poročilo, da je vpoklicanih nadaljnih šest letnikov italijanske mornarice. Tudi druga znamenja kažejo, da se Italija pripravlja na ekspedicijo proti Turčiji, najbrž proti Mali Aziji.

Italijanska konjenica na Francosko.

Bern, 2. avgusta. Kakor se privatno poroča iz Italije, je predvčeraj odšlo nekaj polkov konjenice, ki jih lahko pogrešajo ob avstrijski meji, na Francosko.

Bolgarsko-turška zveza?

Lugano, 2. avgusta. V zelo ostrem članku biča Hervé z ozirom na bolgarsko-turško pogodbo neuspeh četverozvezne diplomacije, kateri se ni posrečilo, pregovoriti Srbijo s prijateljskim pritiskom, da odstopi Macedonijo Bolgariji. V članku se zahteva, da naj se takoj konča akcija v Dardanelah, ki stoji na mestu, in sicer na ta način, da Francoska, Italija in Angleška postavijo dopolnilno armado sto- do dvestotisoč mož, da skušajo zavzeti Carigrad. Ker je sodelovanje Bolgarije sedaj izključeno, da je smešno, da stoje pred Turki na Galipoli kakor Francozi pred Nemci.

Rusi puste Varšavo.

London. Ruski generalni štab je po Daily Mail sklenil, da pusti Varšavo in ruske sile nanovo razvrsti. Rusko časopisje smatra to za potrebno. Petrograjski poročevalci vseh londonskih časopisov menijo, da je najboljšje, če Rusi pustijo vso Poljsko, ker je črta ob Visli in Narevu od sovražnikov osvojena. Največja nevarnost za rusko armado pa je armada Belowa na severu. Nemci stoje zdaj pri trdnjavi Kowno ob Njemen. Če se jim posreči, o čemur ni dvomiti, da zavzamejo trdnjavo in zasedejo vzhodni breg reke, potem je ruska umikovalna črta najhuje ogrožena.

Car ob obletnici vojne.

Petrograd. (Kor. ur.) Povodom obletnice začetka vojne je car Nikolaj izdal dnevno povelje na armado in mornarico, v katerem se glasi: Četudi kljub naporom armade in mornarice „sovražnik še ni zdrobljen“, pogum ne sme upasti. Car izraža svojo nepremakljivo vero in svoje trdno upanje na srečen izid borbe in prosi božjega blagoslova na rusko armado.

Car obljublja Poljakom avtonomijo.

Petrograd, 2. avg. (Kor. ur.) Po predsedniku Rodzianko je začel govoriti ministrski predsednik Goremykin: Ker zahteva vojna strašanska

in številne žrtve in je vlada pripravljena za vse žrtve, Vas je poklicala, da Vam opiše dejanski položaj in se posvetuje o sredstvih, kako premagati sovražnika. Vojna je dokazala, da v primeri z naporom sovražnika nismo bili dovolj pripravljeni. Da bomo kos sovražniku, se morajo razviti vse narodne sile. Vlada Vam bo predložila v preračunavanje le zakonske predloge, ki se nanašajo na vojno. Na tem sedaj najvažnejšem polju boste imeli veliko priložnosti za delo.

Sedaj ni čas za programatične govore o izboljšanju notranjih razmer Rusije v mirnih časih, izboljšanje, ki se bo z Vašo pomočjo uresničilo. Polagam pa važnost na to, da se ravno danes dotaknem enega vprašanja, namreč poljskega. V popolnem obsegu je je mogoče rešiti šele po vojni, pa v teh dneh je važno, da poljsko ljudstvo ve, da je bila njegova bodoča organizacija končno in nepreklicno rešena z oklicem velikega kneza — vrhovnega poveljnika ob začetku vojne. Poljski narod, ki je vitešk, blag, zvest in hraber, zasluži neomejeno spoštovanje. Danes mi je naročil car, da Vam izjavim, da je Njegovo Veličanstvo ministrskemu svetu zaukazalo, izdelati zakonske načrte, ki dajejo Poljakom po vojni pravico, da razvijejo svoje narodno, socialno in gospodarsko žiljenje na podlagi avtonomije pod žezlom ruskega carja.

S Poljaki so dokazale druge narodnosti velike Rusije dokaz svoje zvestobe do domovine, zato mora biti naša politika prepojena od načela nepristranosti in dobrohotnosti do vseh zvestih ruskih državljanov, brez razlike narodnosti, vere in jezika. Združimo se k skupnemu naporu, h kateremu nas kliče monarh. Vlada je prepričana, da bo prej ali slej zmaga naša. (Ploskanje.) To vero ima vsa Rusija. Bodite edini v edinem programu zmage! (Odobrovanje na vseh klopeh.)

Dnevne vesti.

Slovenskim junakom.

- I. Besne rodovi, zemlja stoka
že kri preliva njeni sin;
kvi zahteva zemlja naša
za njej storjeni ji zločin.
- II. Že skoro leto je minolo,
brédkostj polno bolečin,
in marsiktera mati kliče:
O, kje, predragi si moj sin?
- III. Za vero vse, dom in cesarja
to geslo naših sinov je;
še tudi smrtna krogla vdarja,
junak Slovinc ne plaši se.
- IV. Sovražnikov nebroj števila
ki skuša vgonobiti nas;
sovražniku ni sreča mila
Slovincem slava, njim vsa čast.
Slovenka iz Zilske Bistrice.

General konjenice vitez pl. Ziegler umrl na koleri. Iz vojnega časnikarskega stana se poroča, da je general konjenice Emil vitez pl. Ziegler, poveljnik enega kora, po sedemdnevni boleznj umrl dne 1. avgusta na azijski koleri. Slučaj je tem žalostnejši, ker zadnji čas pri cellem njegovem štabu in pri četah njegovega kora ni bilo niti enega slučajja kolere, čeravno se je v sosednih krajih pojavila kolera med civilnim prebivalstvom. To dejstvo si razlagajo iz tega, ker je bil general Ziegler edini častnik svojega štaba, ki se kljub večkratnemu zdravniškemu nasvetu ni hotel podvreči cepljenju zoper kolero. Armadno poveljstvo je izdalo povelje, v katerem slavi generala pl. Zieglerja kot izbornega poveljnika, ki se je sijajno izkazal in je bil zato tudi večkrat odlikovan.

Narodno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje. Iz „Slovenca“ in „Straže“ povzamemo, da se vrši dne 16. in 17. avgusta t. l. v proslavo rojstnega dne našega presvitlega cesarja Franca Jožefa veliko narodno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje. Romanje uprizarja odbor, katerega predsednik je dr. Ivan Šusteršič, odborniki pa dr. Anton Korošec, dr. Evgen Lampe, dr. Fr. Pavletič, Karol Pollak in Ivan Štefe. Spored: Pobožnosti se otvorijo dne 16. avgusta zvečer okoli 9. ure s procesijo ob prepevanju gorečih prošnja do nebeške Kraljice. Potem celo noč molitev pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom. O polnoči slovesna služba božja. Pričenši na vse zgodaj dne 17. avgusta, svete maše pri vseh oltarjih svetišča in splošno prejemanje sv. obhajila, ki se daruje v namene narodnega sv. romanja. Dopoldne ob 10. uri, dne 17. avgusta, pontifikalna sv. maša, ki jo daruje prevzvišeni gospod vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič. Pred sv. mašo propoved. Govori kanonik mosgr. dr. Evgen Lampe. Takoj po končani sv. maši slovesna molitev zbranega naroda do najsvetejšega Srca Jezusovega in preblažene Device Marije. Konec: Cesarska pesem. O namenu romanja pravi oklic: To romanje se vrši 16. in 17.

avgusta v proslavo rojstnega dne našega presvitlega cesarja Franca Jožefa. Ob vznožju nebeške Kraljice in pred razpostavljenim Najsvetejšim hočemo moliti za našega cesarja in celo prejasno cesarsko hišo, za Avstrijo, za srečen konec vojske, za naše junaške vojake in za srečno bodočnost našega naroda. Prihitite vsi, ki količkaj morete! Žrtvujmo eno noč, združimo se z evharističnim Zveličarjem in izprosimo z gorečo molitvijo pomoč tam, odkoder edino nam more priti: od vsemogočnega Gospoda nebes in zemlje.

Knez in nadškof goriški dr. Fr. Sedej se je z vojaškim avtomobilom dne 27. m. m. odpeljal v Vipavo, kjer bo začasno bival. Zadnje dni je padlo preko 100 granat na njegov vrt. Zato je bil iz osebne varnosti primoran, da za nekaj časa zapusti Gorico.

Borojevičeva zahvala Ljubljani. Ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar objavlja: Njegova ekscelencja g. armadni poveljnik Svetozar pl. Borojevič je blagovolil name nasloviti sledeče pismo: „Z bojnega polja, dne 28. julija 1915. Prebivalstvo ljubljansko je na Vaš poziv darovalo 7000 vreč za naše ob Soči vojskujoče se čete. Za ta novi dokaz patriotskega mišljenja ter dejanskega sodelovanja ljubljanskega prebivalstva pri obrambi domovine si dovoljujem v imenu svojih čet izreči najtoplejšo zahvalo in prošim, da o tej zahvali blagovolite obvestiti vse darovalce.“ Izvršuje ta nalog izrekam tudi s svoje strani iskreno zahvalo vsem darovalcem s ponovno prošnjo do vsega prebivalstva našega mesta, naj tudi v bodoče vsak čas in pri vsaki priliki po vseh svojih močeh pomaga, da se našim junaškim četam čimpreje posreči zavratnega sovražnika vreči zmagoslavno nazaj daleč od mej naše domovine. Župan: dr. Ivan Tavčar.

Profesor Iveković pri generalu Borojeviču. „Slovenec“ poroča: Slavni hrvaški akademski slikar profesor Iveković pripoveduje v hrvaških listih svoje vtiske, ki jih je dobil, ko je obiskal v glavnem stanu soške armade generala Borojeviča, katerega je portretiral. Vojaki imajo v Borojeviča neomajano zaupanje; kadar čujejo njegovo ime, nastane med njimi nepopisno navdušenje. Dasi ima Borojevič že skoro 60 let preko svojih pleč, ohranil je neko mladeniško svežost in okretnost. Ko je prof. Iveković Borojeviča portretiral, je general sedel pri svoji pisalni mizi ter marljivo nekaj beležil in študiral. Ko je prof. Iveković pri slovesu izrekel nado, da se skoro vidijo na laški zemlji, je dejal general Borojevič: „Videti hočemo. Kar Bog da! Pozdravite mi srčno drage Zagrebčane in Zagrebčanke!“ Prof. Iveković je izvršil ob tej priliki še več drugih portretov ter se je nato podal na soško fronto, odkoder je prinesel interesantne skice. V Ljubljani je bil profesor Iveković 24. junija, v Gorico je došel 30. junija, ko je divjala bitka pri Podgori, ter je z avtomobilom obiskal Doberdob, Tržič in Nabrežino. Sad tega potovanja bodo krasne vojne slike, ki bodo v čast hrvaškemu in slovenskemu junaštvu.

S severnega bojišča se nam poroča z dne 24. julija: Preseljujemo se iz kraja v kraj. Pogorelo vas smo zapustili, zarili se dva metra globoko na prostornem hribovskem polju sredi dozorelega klasja. Tri dni nas je pošteno dež pral, potem so nas obiskale žabe, sedaj pripeka solnce, muhe so nadležne, komarji pikajo, še manjše stvarice so včasih zelo sitne, redko švigajo krogle, granate in šrapneli, pri vsem tem pa pravzaprav počivamo. Med nami in Rusi se vije skozi močvirje „Zlota Lipa“, izteka se v idilično jezerce in na južnem obrežju istega je videti obronke lepega mesteca B. Pred kratkim sem izgubil od kompanije poročnika Slovence, jurista Masiča, ki je pri deželnem odboru kranjskem. Ranjen je bil v nogo in krogla je obtičala v mečah. Škoda veslega in zelo pridnega oficirja. Imam prav dobro kritje s posteljo iz prsti, poleg imam telefon, v bližini „hladnjak“, pokrit s plahto. Tam je jedilnica, sprejemna soba i. t. d. Pričakujemo vsak dan napada in takrat bo treba zopet ven iz prijetnega labirinta. Vse kokoši smo pojedli in moj sluga dela žalostne obraze, ker mi nima s čim poslužiti. Postal sem nadporočnik in moji momci se čutijo počaščene, ker je njih vodja avanziral. Pri polku smo tukaj ostali še štirje Slovenci, poročnika dr. Olip, dr. Ples in praporščak Pipan; eden, Masič, je dobil zaslužni križec, ravnata poročnik Sušnik, ki je težko ranjen pred tremi tedni odšel v domovino. Ne da bi se hvalil, moram reči, da Slovenci v primeri z drugimi izredno dobro držimo.

Z južnozpadnega bojišča smo prejeli dopis: Julske planine, 28. julija. Preselili smo se par tisoč metrov naprej proti Italijani sedimo vsak na enem grebenu in si kažemo za sedaj le zobe. Puškine krogle nas komaj dosežejo. Drugače je s topovskimi. Te nam bi pa rade delale preglavice s svojimi pogostimi in težkimi obiski, vendar nam še niso napravili dosti škode. Meni

so poslali šele enega moža v bolnišnico, precej več vreme, ki se jako pridno menja. „Mira“ sem dobil tri številke. Prav veseli smo ga. Od sosedov Poljakov dobim „Czas“, pa dosti mlajši, kakor „Mir“. Čudno! (Res čudno, da iz daljne Poljske prej dospe list kakor iz naše bližine! Ured.) Drugače smo zdravi. Pozdrav na vse prijatelje!

Blače na Zili. (Pogreb Marijine družbenice.) Komaj eno leto obstoji naša Marijina družba, ki šteje sedaj 33 udov, je že neusmiljena smrt pokosila eno izmed naših družbenic. V najboljših letih, komaj 20 let stara, je nas po kratki, mučni boleznj — imela je vnetje možganov in legar — dne 25. julija t. l. zapustila Sp. Klepava hči, Marija Grafenauer, ki je bila pred kratkim izvoljena za prednico, in se preselila v boljšo večnost. Rajna je bila pridna in pokorna hči svojih starišev in tudi vzgledna, ponižna, goreča in ljubeznjiva Marijina družbenica. Njen pogreb se je slovesno vršil dne 27. julija t. l. V precejšnjem številu so namreč spremljale rajno sestro razven domače tudi Marijine družbe iz Melvič, Brde in Goričan k zadnjemu počitku. Tudi veliko ljudstva se je udeležilo pogreba. Sprevod so vodili dva č. gg. župnika, blaški in melviški in dva gg. bogoslovca J. Mošič in V. Brandstätter. Domača Marijina družba je lepo zapela dve pesmi, eno pri hiši in drugo na grobu, kjer se je potem od rajne prednice v ganljivih besedah poslovil domači g. župnik.

Za mrtvim proglašenim: Rokom Močilnik, Alojzijem Milač se je končno oglašil iz ruskega ujetništva tudi še Aleš Leskovec, katerega smo imeli že davno za izgubljenega. V zvestem izpolnjevanju dolžnosti do cesarja in domovine so s svojo krvjo zavrnil vse klevete, ki so letele na nas združene pod geslom: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Upajmo, da se oglasijo tudi tisti, katere še pogrešamo.

Navijanje cen. Deželna vlada poroča: Novejši čas se je prebivalstvu v listih in drugače priporočalo, da naj pri prodaji svojih izdelkov, da se izogonejo zasledovanju vsled navijanja cen, sploh ne zahtevajo cene, ampak kupca samo vprašajo, kaj da hoče dati in kupčije potem ne sklenejo, če ponudena cena ne odgovarja pričakovanju. Tudi takšno zadržanje prodajalca, ki ne da prej blaga, dokler se mu ne ponudi previsoka cena, ki jo hoče, je kaznivo kot prestopek navijanja cen in je bilo tudi že občutno kaznovanih z denarno globo in zaporom mnogo ljudi, ki so se tako obnašali. Pa tudi taki, ki na opisan način navajajo k navijanju cen, se podajajo v nevarnost, da jih začne sodišče zasledovati in strogo kaznovati zlasti tedaj, če svoje nauke širijo po tisku, okrožnicah ali na shodih.

Sv. Višarje. Iz Žabnic smo prejeli nekoliko zapoznelo ta-le dopis: Zahrbtini sovražnik obstreljuje od 19. julija dalje tudi najslavnejšo koroško, ravno 555 let staro romarsko cerkev na Sv. Višarjih. Tesno mi je bilo pri srcu, kadar mi je dim granate zakril cerkev ali oboje. S strahom sem gledal iz doline tja gori na sveti kraj ter prosil Marijo, naj ona varuje častitljivo svetišče. In res, hvala Bogu in Mariji, cerkev in druga poslopja dosedaj niso trpela niti najmanjše škode. Le župnišče, leta 1906 novo iz cementa zidano, je zadela granata, razrušila kos strehe in sobo na voglu proti cerkvi. Tudi zid ima močno razpoko. Menda požrešni Lah ne ve, kje bi si hladil jezo, ker nima nikjer nobenega uspeha, ker tukaj še ni za en korak prestopil naše dobro zavarovane meje. Naj nam Marija skoraj izprosi zaželjeni čas, da jo bomo mogli zopet častiti na visoki, prijazni gori višarski, ki si jo je sama izvolila za kraj milosti. Za čas vojske je milostna podoba Marije na varnem kraju shranjena.

Poziv Sv. Očeta vojskujočim se državam in njih vladarjem.

Rim, 31. julija. (K. u.) „Osservatore Romano“ objavlja oklic sv. Očeta vojskujočim se narodom in njih vladarjem, v katerem spominja, da so govorile njegove prve besede, ko je prevzel pontifikat, o miru in o ljubezni, a njegovega resnega sveta niso poslušali. Danes ob žalostni obletnici izbruha vojske želi, da vojska hitro preneha, še bolj goreče, njegov očetovski klic je še glasnejši. Naj bi ta klic preglasil hrup orožja in naj bi došel k narodom in njim vladarjem, ki se zdaj vojskujejo in naj bi dosegel pri njih milejše mišljenje. Sv. Oče roti glavarje vojskujočih se narodov, naj končno ustavijo strašno morijo. Bratska je kri, ki se preliva. Z mrličji in z razvalinami so posejane najlepše pokrajine Evrope. Vi nosite, pravi sv. Oče, pred Bogom in pred ljudmi strašno odgovornost za mir in za vojsko. Čujte očetovski glas namestnika najvišjega sodnika, ker polagati boste morali račun! Naj se ne reče,

da bi se ne mogel strašen spor poravnati brez sile orožja. Odstrani naj se sklep medsebojnega uničenja. Pomisli naj se, da narodi ne umrjejo. Če se narodi ponižujejo in zatirajo, tedaj izpogoča rod rodu žalostno dedščino sovražstva in maščevanja. Zakaj naj bi se že zdaj ne pretehtavala upravičena stremljenja narodov? Zakaj bi se posredno ali neposredno ne pričela izmenjavati mnenja, da se upoštevajo kolikor mogoče stremljenja, da se doseže konec strašnega boja? Blagoslovljen bodi tisti, ki prvi nudi sovražniku desnico, ker ponudi pametne mirovne pogoje! Vabimo vse prijatelje miru, da nam podajo roko, da se pospeši konec vojske. Naj bi se prej ko mogoče vrnil narodi s svojimi pobratenci na mirno tekmovanje nazaj, in ko se zopet obnovi vladanje pravice, naj bi se odločili, da njih sporov v bodoče ne bo več odločal meč, marveč, da se zaupajo pravici in pravici, kar bo najlepša in najslavnejša osvojitve. Končno blagoslovlja sv. Oče vse tiste, ki tvorijo njemu izročeno mistično čredo in prosijo Gospoda, naj tiste, ki ne pripadajo rimski cerkvi, zveže z njimi z vezmi popolne ljubezni.

Nemški službeni jezik v železniški službi.

Odlok železniškega ministrstva.

Dunaj, 30. julija.

Železniško ministrstvo je na podrejene državne železniške oblasti izdalo odlok, ki pravi, da je za vse železniške uslužbence, ki so v slučaju vojne v službeni zvezi z organi vojaških železniških oblasti, kakor sploh za obratno službo, znanje nemškega jezika kot armadnega službenega jezika neobhodno potrebno, da pa so v tej zadevi razmere čestokrat nepovoljne. To da dokazujejo izkušnje v sedanji vojni. Za časa vojne so se dogodili številni slučajji, da se niso mogli z organi armadne uprave sporazumeti ne samo nižji železniški uslužbenci, ampak celo uradniki ne ali vsaj ne dovolj.

Zato daje železniško ministrstvo v sporazumu z ravnateljstvi na c. kr. ravnateljstva sledeča navodila, da jih v bodoče natančno izpolnjujejo: Vsi prosilci za kako uradniško, poduradniško službo ali za mesto kakega sluga morajo še pred sprejemom, nadalje vsi tisti delavci, ki bi mogli priti v poštev pri svoječasnih definitivnih nastavitvi, kolikor le mogoče, tudi še pred sprejemom, vsekako pa pred njihovim definitivnim imenovanjem za poduradnike ali sluga dokazati znanje nemškega jezika kot službenega jezika v besedi in pisavi v toliko, kolikor popolnoma odgovarja označenim službenim zahtevam. Delavcem, ki obvladujejo nemški jezik, je na splošno pri sprejemanju dajati prednost pred tistimi, ki ne morejo tega znanja dokazati. Vsi službeni izpiti brez vsake izjeme kakor predpisani periodični pouki in periodični izpiti vseh uslužbencev se smejo vršiti le v službenem jeziku. Vsi odloki, odredbe, razglasi, poročila, razsodbe itd., ki so določeni le za oboje, se smejo le v uradnem jeziku izdajati.

Vsi ravnateljski funkcionarji morajo s strogojstjo na to paziti, da se službeno obveščanje med predstojniki in podložnimi in med uslužbenci med seboj vrši le v službenem jeziku. Nasprotna ravnanja naj se najstrožje kaznujejo. Železniško ministrstvo pričakuje, da bodo ravnatelji kakor tudi vsi drugi vodilni ravnateljski funkcionarji in službeni predstojniki z vso silo in z vsemi sredstvi, za kar so osebno odgovorni, delovali na to, da se te naredbe najbrezpogojneje in najnatančneje izvajajo. Železniško ministrstvo si pridržuje strogo nadzorstvo in kaznovanje z vso strogojstjo, če bi se ti predpisi kako kršili. (S tem odlokom so vsi nenemški govoreči državljani izključeni od službe. ured. Op.)

Ruska duma.

Vojni minister napove izpraznjenje Varšave.

Petrograd, 2. avg. (Kor. ur.) Od vseh klopi živahno pozdravljen je začel vojni minister Polimow svoj govor z izjavo, da se Rusija vojskuje zoper države, ki jih je pred sto leti iz Napoleоновih rok osvobodila. S svojimi ročnimi in trdo-

vratnimi pripravami v teku 40 let da je Nemčija v resnici dosegla uspehe, ki jo v vojaškem oziru stavijo nad druge dežele, zlasti če izrablja svoje bogate tehnične vire in pri tem popolnoma pozablja na vojna sporočila, ki jih je dosedaj izdelal zakon vojaške časti civiliziranih narodov. V tem trenutku, je rekel vojni minister, je združil proti nam sovražnik nenavadno velike sile, ki korak za korakom obkrožajo ozemlje vojaškega okraja Varšave, katere strateške mejne črte so vedno tvorile slabo točko naše zapadne meje.

V teh okoliščinah bomo morda en del tega ozemlja prepustili sovražniku in se umaknili nazaj na postojanke, kjer se more naša armada pripraviti na zopetno ofenzivo. To je konec, ki krona v letu 1812 preizkušeno postopanje. Danes bomo mogoče sovražniku prepustili Varšavo, kakor smo svoj čas izpraznili Moskvo, da si zagotovimo konečno zmago.

Ta občutek prevladuje v Rusiji ravnatoko kakor ljubezen za našo armado in spoštovanje do nje, ki se ji imamo zahvaliti svoj veličastni vohod v Lvov, kakor zmage v Galiciji in pri Prasznyzu, kjer smo zaplenili nezaslišane trofeje. (Živahno, dolgotrajno ploskanje.) Vojni minister se je nato spominjal zveznih armad in zmag.

Ruska armada, je rekel, izpolnjuje svojo dolžnost, da pa bo zmagala, mora čutiti, da je za njo cela dežela kakor velikanska žitnica, ki jo preživlja. Minister omenja vojaške predloge v dumi, predvsem vpoklic letnika 1915 in raznih kategorij rezerv. Konstatiral je, da se oskrbovanje armade nepričakovano vrši ugodno. V nobeni prejšnji vojni ta velikanska naloga ni bila tako dobro rešena. Dejstvo je dokazalo, da gospodarski položaj Rusije vsled vojne ni prav nič omajan, ker je vsled dobre žetve v deželi vseh živil več ko treba in dežela more vzdržati vojno še več let.

Vojni minister je nato govoril o bogatih, neizčrpnih tehničnih pripomočkih Nemčije in zahteval, da je treba kolikormogoče posnemati Francijo in Angleško, ki da imajo velikanske uspehe v večjem izdelovanju municije. Minister je sklenil z besedami: Vidite, kakšen da je sovražnik, zoper katerega se vojskujemo; za vsako ceno mora biti premagan, sicer pride Evropa pod nemški jarem. V ta namen bomo, ne da bi izgubili en trenutek, vse zmožnosti dežele uporabili v njeno obrambo.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Življenje svetnikov in svetnic božjih.

Spisala dr. J. Rogač in M. Torkar.

Cena: Mehko vezana K 8.—, za družnike K 6.—, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vezana z usnjatim hrbtom K 12.—, za družnike K 8.—80, po pošti franko K 1.— več.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Izbrani spisi dr. Jožefa Vošnjaka

I. zvezek:

Troje angelskih češčenj.

Povest.

Cena: Mehko vez. 80 h, za družnike 60 h, po pošti franko 10 h več.

Tržne cene v Celovcu

29. julija 1915 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica							
Rž							
Ječmen							
Oves							
Turščica							
Proso							
Pšeno							
Ajda							
Leča							
Fižola rdeča							
Repica (krompir)	16	—	18	—			
Deteljno seme							
Seno, sladko	7	—	8	—			
" kislo	6	50	7	—			
Slama	6	—	—	—			
Zelnate glave po 100 kosov							
Repa, ena vreča							
Mleko, 1 liter	—	28	—	30			
Smetana, 1 "	—	90	1	10			
Maslo (goveje) 1 kg	3	40	3	80			
Surovo maslo (putar) 1 "	3	80	4	—			
Slanina (špeh), povoj. 1 "	3	60	5	—			
" " surova 1 "	3	20	4	—			
Svinjska mast 1 "	3	60	5	—			
Jajca, 1 par	—	20	—	26			
Piščeta, 1 "	3	80	4	80			
Race	—	—	—	—			
Kopuni, 1 par	—	—	—	—			
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	20	3	50			
30 " " mehka, 1 "	3	—	3	20			
Ž i v i n a	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
		v k r o n a h					
Konji							
Biki							
Voli, pitani							
" " za vožnjo							
Junci	1000	—	—	—	—	1	1
Krave	640	1200	210	240	—	44	22
Telice	560	—	—	—	—	1	1
Svinje, pitane							
Praseta, plemena	24	120	—	—	—	150	130
Oves							

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškatne hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4-50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opoji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolich,
Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

Podpirajte sirote in vdove vojakov!

Paramente, cerkvene zastave, društvene zastave, baldahine in vse cerkvene reči priporočam kot najnižjih izjemnih cenah

Jožef Neškudla

— specialni zavod za cerkveno umetnost —

Novi Kraljevi Gradec, Češko.

Stari paramenti se poceni popravljajo. Pošiljajte na izbiro brezplačne! Priporočam kot posebno dobro popolne črne ornate. Za vso človekoljubno podporo ubogih zapuščenih izrekam svoj odkritosrčni „Bog plačaj!“

Za obolele živce se kot domače zdravilo z uspehom rabi

Ganglional-čaj.

Ta čaj miri živce, odpravlja bolečine, pospešuje telesno moč in poživlja ter pospešuje prebavo.

Edino in le pristen se dobiva ta čaj pri o. in kr. dvornem in nadvojv. komornem dobavitelju

Julij Bittner

lekarnarju

v Reichenau, Nižje Avstrijsko.

Ta čaj „Ganglional“ se po vpslatvi 3 kron razpošlje franko na vse kraje; po povzetju se zviša cena za 35 vin.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.